

Umhverfis- og skipulagssvið

Borgartúni 12-14
105 REYKJAVÍK

Laugavegur - göngugata - deiliskipulag

Á fundi borgarstjórnar þann 1. október 2019 var lagt fram bréf umhverfis- og skipulagssviðs, dags. 25. september 2019, sbr. samþykkt skipulags- og samgönguráðs frá 25. september 2019 á tillögu að deiliskipulagi fyrir fyrsta áfanga Laugavegar sem göngugötu, ásamt fylgiskjölum, sbr. 5. liður fundargerðar borgarráðs frá 26. september sl.

Borgarfulltrúi Flokks fólksins lagði fram svohljóðandi málsmeðferðartillögu:

Flokkur fólksins leggur til að frestað verði að senda deiliskipulagstillögu og tillögu um göngugötu í auglýsingu um nokkra mánuði. Á þeim tíma verði haft alvöru samráð við hagsmuna- og rekstraraðila sem leiði til sameiginlegrar niðurstöðu sem sátt ríki um. Öllum er kunnugt um hina miklu óánægju er varðar lokanir og þá ákvörðun að opna þær ekki að nýju núna í október eins og ráð var fyrir gert. Verslun hefur hrunið eftir að þessum götubútum var lokað fyrir bílaumferð og verslunareigendur flúið í stórum stíl með verslanir sínar af svæðinu. R19070069

Málsmeðferðartillagan var felld með 12 atkvæðum borgarfulltrúa Samfylkingarinnar, Viðreisnar, Pírata og Vinstri grænna gegn 9 atkvæðum Eypórs Laxdal Arnalds, Mörtu Guðjónsdóttur, Valgerðar Sigurðardóttur, Egils Þórs Jónssonar, Jórunnar Pálu Jónasdóttur, Arnar Þórðarsonar og Ragnhildar Öldu Vilhjálmsdóttur, borgarfulltrúa Sjálfstæðisflokksins og borgarfulltrúa Miðflokksins og Flokks fólksins.

Hildur Björnsdóttir, borgarfulltrúi Sjálfstæðisflokksins og borgarfulltrúi Sósíalístaflokks Íslands sátu hjá við afgreiðslu málsins.

Að beiðni borgarfulltrúanna Vigdísar Hauksdóttur, Kolbrúnar Baldursdóttur, Jórunnar Pálu Jónasdóttur, Arnar Þórðarsonar, Egils Þórs Jónssonar, Ragnhildar Öldu Vilhjálmsdóttur, Geirs Finnssonar, Alexöndru Briem og Diljá Ámundadóttur Zoëga fór fram nafnakall við atkvæðagreiðsluna með vísan til 3. mgr. 28. gr. samþykktar um stjórn Reykjavíkurborgar og fundarsköp borgarstjórnar.

Borgarstjórn staðfesti samþykkt skipulags- og samgönguráðs frá 25. september 2019 á tillögu að deiliskipulagi fyrir fyrsta áfanga Laugavegar sem göngugötu, ásamt fylgiskjölum, sbr. 5. liður fundargerðar borgarráðs frá 26. september sl. með 14 atkvæðum borgarfulltrúa Samfylkingarinnar, Viðreisnar, Pírata, Sósíalístaflokks Íslands, Vinstri grænna og Hildar Björnsdóttur, borgarfulltrúa Sjálfstæðisflokksins gegn 9 atkvæðum Eypórs Laxdal Arnalds, Mörtu Guðjónsdóttur, Valgerðar Sigurðardóttur, Egils Þórs Jónssonar, Jórunnar Pálu Jónasdóttur, Arnar Þórðarsonar og Ragnhildar Öldu Vilhjálmsdóttur, borgarfulltrúa Sjálfstæðisflokksins og borgarfulltrúa Miðflokksins og Flokks fólksins.

Borgarfulltrúar Samfylkingarinnar, Viðreisnar, Pírata og Vinstri grænna lögðu fram svohljóðandi bókun:

Í meirihlutasáttmála Samfylkingar, Viðreisnar, Pírata og VG kemur fram eftirfarandi: „Við ætlum að gera Laugavegin að göngugötu allt árið og fjölga göngusvæðum í Kvosinni“. Í septembermánuði árið 2018 samþykkti borgarstjórn með 21 atkvæði að fela umhverfis- og skipulagssviði að útfæra Laugaveg og Bankastræti sem göngugötur allt árið, ásamt þeim götum í Kvosinni sem koma til greina sem göngugötur. Því ætti ekki að koma á óvart að nú liggur fyrir samþykkt um að auglýsa deiliskipulag um Laugaveg göngugötu. Við útfærslu er algild hönnun með aðgengi fyrir alla höfð að leiðarljósi í samráði við notendur og fjölmörg hagsmunasamtök fatlaðs fólks. Tillaga að deiliskipulagi er hluti af lögformlegu samráðsferli sem hófst með verklýsingu um deiliskipulagið sem var samþykkt í skipulags- og samgönguráði 4. september sl. Öllum gefst færi á að koma með athugasemd þegar deiliskipulag fer í formlegt auglýsingarferli. Þá er því haldið til haga að almannarýmið er fyrir okkur öll og nýttist landsmönnum öllum þegar þeir heimsækja miðborgina. Það er ábyrgðarhlutverk að gera Laugavegin aðgengilegan sem flestum og er göngugatan stærsta skrefið í átt að því. Aldrei áður hefur verið unnið jafn stíft að því að bæta aðgengi allra að miðborginni.

Borgarfulltrúar Sjálfstæðisflokksins lögðu fram svohljóðandi bókun:

Það eru vonbrigði að málið sé afgreitt með flýtimeðferð þegar samráðsferlið hefur verið eins umdeilt og raun ber vitni. Samkvæmt framlagðri áætlun átti að ljúka deiliskipulagi fyrir göngugötur í október - nóvember, en hér er í reynd verið að afgreiða málið í september bæði úr skipulags- og borgarráði. Þá liggur ekki fyrir endanleg útfærsla á aðgengi fyrir þá sem þurfa að komast inn á svæðið á ökutækjum, svo sem íbúar, hreyfihamlaðir og neyðarþjónusta slökkviliðs, lögreglu og sjúkrabíla. Rekstur verslana og veitingastaða í miðborg Reykjavíkur hefur verið afar þungur undanfarið og tugir rekstraraðila hafa hætt rekstri. Hærri gjöld, launakostnaður, slæmt aðgengi vegna framkvæmda og aðrir þættir hafa dregið þróttinn úr mörgum rekstraraðilum. Vilji meirihluta rekstraraðila er skýr; þeir leggjast gegn heilsárslokun. Hér hefur ekki verið hlustað á þessi sjónarmið sem skyldi og því greiðum við atkvæði gegn þessari afgreiðslu.

Borgarfulltrúi Miðflokksins lagði fram svohljóðandi bókun:

Það eru forkastanleg vinnubrögð og ekki rekstraraðilum eða íbúum á þessu svæði bjóðandi að taka svo afdrifaríka ákvörðun sem framlenging lokunar Laugavegs er. Þetta er valdbeiting opinbers aðila af verstu gerð. Í svo afdrifaríku máli eiga þeir sem hagsmuna eiga að gæta að njóta vafans, ekki stjórnvaldið. Nýlega hafa rekstraraðilar og íbúar mátt búa við miklar raskanir á högum sínum þegar borgin tók Laugavegin í endurbætur. Nú er boðað að samhliða þessum lokunum verði á ný farið í mikið rask til að endurbæta svæðið s.s. að endurnýja allt yfirborð götunnar, gróður, götulögn og lýsingu. Heyrst hefur að þær endurbætur komi til með að kosta allt að 600 milljónir. Nú þegar liggur inni í kerfinu fyrirspurn frá borgarfulltrúa Miðflokksins til að fá þessar fjárhagsupplýsingar fram en henni hefur ekki enn verið svarað. Er þetta forgangsröðun meirihlutans, meðan lögbundin þjónusta og grunnstoðirnar eru sveltar?

Til að allir átti sig á þeim fjármunum sem liggja undir af hendi útsvarsgreiðenda í Reykjavík, þá kosta endurbætur á Laugaveginum og Óðinstorgi, sem er fyrir framan heimili borgarstjóra, tæpan 1 milljarð/1.000 milljónir. Þá er tjón rekstraraðila ótalið og það er mikið eins og oft hefur komið fram.

Borgarfulltrúi Flokks fólksins lagði fram svohljóðandi bókun:

Ákveðið hefur verið að gera hluta Laugavegs, Skólavörðustígs og Vegamótastígs að varanlegum göngugötum. Til stóð samkvæmt tillögu meirihlutans frá 1. apríl að opna aftur þessar götur eftir sumarlokun. Nú hefur verið ákveðið að gera það ekki og hefur málið verið keyrt áfram af miklum hraða þvert á vilja fjölmargra. Verslanir hörfa úr miðbænum enda hafa viðskipti þeirra hrunið vegna sífelldra breytinga og takmarkana á bílaumferð á svæðinu. Flokkur fólksins hefur lagt til að frestað verði að setja skipulagið í auglýsingu og að göturnar sem um ræðir verði opnaðar aftur a.m.k. í vetur. Sú tillaga var felld. Það er ekki umdeilt lengur að almennar verslanir t.d. fataverslanir hafa þrífist illa við göngugötur bæjarins. Það hefur reynsla og kannanir sýnt svo ekki verði um villst. Langflestir sem ganga um þetta svæði eru erlendir ferðamenn og fólk mætir vissulega á svæðið til að stunda skemmtanalíf og fara á veitingastaðina. Aðrir, sem búa lengra frá, eldri borgarar og öryrkjar segja upp til hópa bæinn ekki lengur vera fyrir sig. Þetta sýna niðurstöður Zenter rannsókna í nýlegri könnun. Aðgengi er slæmt, bílastæði fá, bílahús óaðgengileg og sum óaðlaðandi og vegakerfið og akstursstefnur ruglingslegar. Það er leiðinleg þróun að miðbærinn skuli ekki lengur vera okkar allra og að hefðbundin verslun sem verið hefur þar áratugum saman þrífist ekki lengur.

Hildur Björnsdóttir, borgarfulltrúi Sjálfstæðisflokksins lagði fram svohljóðandi bókun:

Hefðbundin verslun á undir högg að sækja hérlendis sem erlendis. Á fyrstu sex mánuðum ársins lögðu 2.868 verslanir upp laupana í Bretlandi. Þróunina má greina víða um heim. Mestan vöxt má finna í netverslun. Reynslan erlendis hefur sýnt að með göngugötum megi skapa betra verslunarumhverfi og mæta nýjum áskorunum í verslun. Samráðsleysi vegna umfangsmikilla framkvæmda, síhækkandi fasteignaskattar, launahækkunar og aukin netverslun eru meðal þátta sem valda rekstrarerfiðleikum í miðborginni. Mikilvægt er að hlúa betur að rekstri og styrkja samtal við rekstraraðila samhliða útfærslu göngugatna. Tryggja þarf hófleg fjárútlát og vandað skipulag áður en ráðist er í framkvæmdir. Nýleg íbúakönnun sýnir að gestum miðborgar gæti fjölgað ef þar væri aðgengilegur einhvers konar miðborgarvagn. Undirrituð hefur þegar lagt til að borgin bjóði út rekstur smárra rafknúinna farartækja sem gætu ferjað viðskiptavinum frá bílhúsum að verslun í miðborg. Eins að hlutast verði til um gott aðgengi að hjólum, rafskútum ofl. Samhliða vönduðu samtali við rekstraraðila er mikilvægt að hlusta á vilja íbúa, en í síbreytilegu markaðsumhverfi hefur viðskiptavinurinn lokaorðið. Mælingar sýna mikla jákvæðni íbúa gagnvart göngugötum – þar gildir einu hvaða borgarhluti eða aldurshópur er skoðaður - alls staðar eru jákvæðir í meirihluta. Tölurnar sýna glögg hvaða hugmyndir íbúar hafa um þróun verslunar í miðborg. Mitt atkvæði fer til borgarbúa.

Helga Björk Laxdal

e.u.

